

KPA
PENSION

Bolagsstyrningsrapport 2008 - KPA
Pensionsförsäkring AB (publ)

Bolagsstyrning KPA Pensionsförsäkring AB (publ)

Inledning

KPA Pensionsförsäkring AB (publ) ingår i KPA Pension-gruppen, där KPA AB är moderbolag.

Bolagsstyrning inom KPA Pensionsförsäkring AB utgår från lagstiftning, främst försäkringsrörelselagen. Dessutom gäller Finansinspektionens författningssamling i form av föreskrifter och allmänna råd. För verksamheten gäller också ett stort antal interna regler som omfattar i tillämpliga delar såväl styrelseledamöter som anställda. Bland de viktigare reglerna kan nämnas KPA Pensions Etiska riktlinjer som reglerar hur företrädare för KPA Pension uppträder i olika situationer.

I december 2004 presenterades en svensk kod för bolagsstyrning. Koden gäller främst aktiemarknadsbolag men anses även kunna tillämpas på andra kategorier av bolag, till exempel sådana med stort allmänintresse. Från och med den 1 juli 2008 har en reviderad kod antagits och KPA Pension följer den.

KPA Pensionsförsäkring ABs tillämpning av svensk kod för bolagsstyrning

KPA Pensionsförsäkring AB är det marknadsledande bolaget inom det kommunala pensionsavtalet KAP-KL. Bolaget har ca 1 miljon kunder (försäkrade). Hos dessa försäkrade finns självklart ett stort intresse att veta hur bolaget sköts. Det ligger också i KPA Pensions intresse och affärsidé att vara så öppet som möjligt mot de försäkrade och andra intressenter i gruppens bolag. KPA Pension har därför valt att tillämpa koden främst för att tillgodose detta intresse. Koden tillämpas såvitt möjligt (se avvikelser nedan) för KPA AB och för KPA Pensionsförsäkring AB. För övriga bolag inom gruppen tillämpas den endast i delar.

Från och med 2008 ingår styrelsens beskrivning av intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen i bolagsstyrningsrapporten.

Ägarstruktur

KPA AB ägs till 60 % av Folksam och till 40 % av Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, genom SKL Företag AB.

KPA AB äger KPA Livförsäkring AB (publ) som i sin tur äger KPA Pensionsförsäkring AB. KPA Pensionsförsäkring AB är sålunda ett dotterdotterbolag till KPA AB.

Avvikelser från bolagskoden och skäl för avvikelse

Eftersom bara två ägare finns har KPA AB och därmed KPA Pensionsförsäkring AB valt att inte inrätta någon Valberedning.

Bolagen kommer av detta skäl inte heller att offentliggöra kallelse till bolagsstämma på hemsidan.

Revisionsutskottet har avskaffats under året, se vidare under rubriken nedan.

Bolagsstämma

Tillsättning av styrelse och revisorer

KPA Pensionsförsäkring ABs styrelse har nio ordinarie ledamöter. Ledamöterna tillsätts enligt bestämmelser i bolagsordningen. En av ledamöterna utses med stöd av bolagsordningen och 8 kap 1 § försäkringsrörelselagen till ledamot av bolagets styrelse med särskilt uppdrag att tillvarata försäkringstagarnas intressen. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för sig, vari ingår en så kallad strategisk dagordning, se vidare under rubriken Styrelsens arbete.

Bolagsstämman utser också två revisorer med en suppleant för var och en av dem. Till revisor får även registrerat revisionsbolag utses. Dessutom väljs två lekmannarevisorer med suppleanter. KPA Pensionsförsäkring ABs revisorer väljs, som längst, för en period om fyra år i taget.

På bolagsstämman den 22 maj 2007 valdes nio ordinarie styrelseledamöter. Vid bolagsstämma den 14 maj 2008 avgick Inger Efraimsson och Lena Dahl. Elisabeth Sasse och Agneta Jöhnk invaldes som nya ledamöter.

Presentation av styrelseledamöter

Styrelseordförande Anders Sundström

födelseår: 1952
ordförande sedan: Bolagsstämman 2008
utbildning: Samhällsvetare, Umeå universitet
nuvarande yrke/uppdrag: Verkställande direktör Folksam Liv och Folksam Sak
arbetslivs- erfarenhet: Kommunalråd, Statsråd, Verkställande direktör Sparbanken Nord
övriga uppdrag utanför Folksam-koncernen: Styrelseuppdrag i Boliden AB, Vattenfall AB, Luleå Tekniska Universitet, KFO och Försäkringsförbundet

Övriga uppdrag inom Folksam-koncernen Ordförande KPA Pensionsförsäkring AB, Förenade Liv Grupp-försäkring AB och KP Fondförsäkring AB och Folksam LO Fondförsäkring
Styrelseordförande Urban Green, avgick 2008

födelseår: 1948
ledamot sedan: 2001, avgick vid Bolagsstämman 2008
utbildning: Jur kand
Nuvarande yrke/uppdrag Före detta Affärsområdeschef, Folksam

Vice ordförande Håkan Pettersson, försäkringstagarrepresentant

födelseår: 1950
ledamot sedan: 2003
utbildning: Gymnasieutbildning, universitetsutbildning
Nuvarande yrke/uppdrag 2 vice ordförande Svenska Kommunalarbetareförbundet
arbetslivs- erfarenhet: Mentalskötare

övriga uppdrag utanför Folksam-gruppen: Ledamot LO-TCO Rättsskydd AB

Styrelseledamot Stefan Ackerby

födelseår: 1954
ledamot sedan: 2003
utbildning: Fil kand
Nuvarande yrke/uppdrag Bitr. chefsekonom SKL
arbetslivs- erfarenhet: Handläggare och chef i regeringskansliet

övriga uppdrag utanför Folksam-gruppen: Ledamot i Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag, adjungerad i finansutskottet AFA försäkring

Styrelseledamot Markus Gustafsson

födelseår: 1951
ledamot sedan: 2001
utbildning: Fil kand
Nuvarande yrke/uppdrag Ägarstyrningsfrågor SKL Företag-koncernen

arbetslivs- erfarenhet: Arbetat i Svenska Kommunförbundet sedan 1984, förhandlare, förhandlingschef, direktör

övriga uppdrag utanför Folksam-gruppen: Styrelseledamot i Equalis AB, K-Konsult AB, K-Konsult Fastighets AB, KLF Fastighets AB, Kommentus Gruppen AB, SALA-IDA AB, SKL Kapitalförvaltning AB, SKL Pensionsstiftelse samt Att Veta AB

Styrelseledamot Åke Göransson

födelseår: 1946
ledamot sedan: 2005
utbildning: Civilekonom, IHM Controllerutbildning
Nuvarande yrke/uppdrag: Finanschef SKL
arbetslivs- erfarenhet: Ekonomidirektör och vice Vd Ascom-Tateco AB, div chefsposter svenska Essokoncernen
övriga uppdrag utanför Folksam-gruppen: Styrelseledamot i Brandförsäkringsverket, Allmänna Änke- och Pupillkassan i Sverige, Hemfrid AB, GIMAB och SPFA

Styrelseledamot Robert Leth

födelseår: 1948
ledamot sedan: 1997
utbildning: Medicine doktorsexamen
Nuvarande yrke/uppdrag: Områdeschef vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset
arbetslivs- erfarenhet: Läkare, specialist inom kirurgi

Styrelseledamot Mikael Öhlund

födelseår: 1961
ledamot sedan: 2004
utbildning: Byggnadsingenjör, civilekonom
Nuvarande yrke/uppdrag: Vice vd, Ekonomidirektör Folksam
arbetslivs- erfarenhet: Plannjakoncernen (SSAB) 1985-1991
övriga uppdrag inom Folksam-gruppen: Ordförande i Folksam Inköp AB & Svensk Konsument Försäkring AB, styrelseledamot i Förenade Liv Grupp-försäkring AB

Styrelseledamot Elisabeth Sasse

födelseår: 1966
ledamot sedan: Bolagsstämman 2008
utbildning: Ekonomlinjen vid Göteborgs universitet
Nuvarande yrke/uppdrag: Kanslichef/1e ombudsman OFR
arbetslivs- erfarenhet: Utredare samhällspolitiska frågor, ombudsman/förhandlare med ansvar för pension och försäkring
övriga uppdrag: Styrelseledamot Privos pensionsstiftelse, styrelsesuppleant Kåpan Pensioner och Trygghetsfonden för kommuner och landsting

Styrelseledamot Agneta Jöhnk

födelseår: 1956
ledamot sedan: Bolagsstämman 2008
utbildning: Förvaltningslinjen, Socialhögskolan

Nuvarande yrke/uppdrag arbetslivs- erfarenhet: Avdelningchef SKL, Avd för arbetsgivarpolitik
HR direktör Karolinska Universitetssjukhuset och Försäkringskassan, Personaldirektör Södertälje kommun samt socialchef i Järfälla och Trollhättan

Styrelseledamot Inger Efraimsson, avgått

födelseår: 1948
ledamot sedan: 1997, avgick vid bolagsstämman 2008

Styrelseledamot Lena Dahl, avgått

födelseår: 1966
ledamot sedan: 2007, avgick vid bolagsstämman 2008

Styrelsens sekreterare har under året varit Johanna Okasmaa Nilsson

Styrelsens arbete 2008

Antal sammanträden och närvaro

<i>Sammanträdestidpunkt</i>	<i>Sammanträdestyp</i>	<i>Frånvarande</i>
12 februari 2008	extra sammanträde	Håkan Pettersson Stefan Ackerby Robert Leth Inger Efraimsson
26 mars 2008	ordinarie sammanträde	Lena Dahl Inger Efraimsson
28 maj 2008	konstituerande sammanträde	Anders Sundström Elisabeth Sasse Håkan Pettersson
1 oktober 2008	ordinarie sammanträde	Stefan Ackerby Agneta Jöhnk
18 november 2008	extra sammanträde	
10 december 2008	ordinarie sammanträde	

Strategisk dagordning

För styrelsen gäller en Strategisk dagordning som fastställs varje år i den för styrelsen gällande arbetsordningen. Enligt arbetsordningen som fastställdes vid konstituerande sammanträde den 28 maj ska styrelsen sammanträda minst fyra gånger per år. Vid varje sammanträde ska genomgång av föregående protokoll ske och Verkställande direktören ska lämna information om vad som skett i verksamheten sedan förra sammanträdet.

Vidare ska följande ärenden behandlas:

Tid	Ärende
Februari - Mars	Årsredovisning Rapport intern kontroll av den finansiella rapporteringen Kvartalsrapport oktober - december Finansrapport Aktuarierapport Revisionsrapport extern revision Revisionsrapport intern revision Fastställande av revisionsplan för kommande år I förekommande fall fastställande av anställningsvillkor för verkställande direktör och vice verkställande direktör Compliancerapport Översyn och fastställande av instruktioner och övriga regelverk med undantag för styrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktör, regler för attest med mera och instruktion för ekonomisk rapportering
Maj-Juni (Konstituerande sammanträde)	Fastställande av styrelsens arbetsordning för tiden intill nästa konstituerande styrelsesammanträde. I förekommande fall utseende av verkställande direktör och vice verkställande direktör. Fastställande av instruktion för verkställande direktör Fastställa regler för attest med mera Fastställa instruktion för ekonomisk rapportering Kvartalsrapport januari – mars Finansrapport Aktuarierapport
September – Oktober	Halvårsrapport Finansrapport Aktuarierapport Budgetprognos Fastställande av sammanträdesplan för det kommande året
November – December	Kvartalsrapport juli – september Finansrapport

Aktuarierapport
Fastställande av verksamhetsplan för kommande år
Fastställande av budget för nästkommande år
Riskrapport
Styrelseutvärdering
Utvärdering av verkställande direktörens arbete

Övriga väsentliga styrelseärenden

- Avkastningen i KPA Pensionsförsäkring AB och KPA Livförsäkring AB
- Beslut om undantag från bolagets placeringsriktlinjer
- Ändring av placeringsriktlinjerna
- Avrapportering av Framtidsprogrammet
- Organisationsförändring KPA Pension
- Ändring av avgifter KAP-KL
- Indexering av förmånsbestämda pensioner under utbetalning
- Premieändring och ändrade dödlighetsantaganden
- Synpunkter och rekommendationer med anledning av konsultfirmas analys av Finansavdelningens val av placeringsstrategier

Utbildning av styrelseledamöter

KPA Pension håller årligen en utbildning för nytilkomna styrelseledamöter. Under 2008 gjordes en större utbildningsinsats för samtliga styrelseledamöter i alla KPA Pensions bolag. Utbildningen inleddes med en kort genomgång av bolagsrättsliga regler. Därefter följde presentationer av olika delar av KPA Pensions verksamhet, bland annat pensionsskuldenhetens arbete och arbetet med förvaltning av försäkringskapital.

Utvärdering av styrelsearbetet

Utvärdering av styrelsearbetet i enlighet med svensk kod för bolagsstyrning skedde första gången 2007. En ny utvärdering skedde under 2008. Samtliga styrelser inom KPA Pension-gruppen genomförde utvärderingen och med ett bra resultat.

Verkställande direktör Bertil Repfennig

födelseår: 1950
Vd sedan: 2001
utbildning: Fil kand
tidigare arbetslivs-
erfarenhet: Regionchef SPP (nuv Alecta) 1981-1992, Vd Trygg-Hansa
stiftelseservice 1992-1994, Svenska Pensionsbolaget 1995-2001,
Vd i bolaget från och med 1997

Principer för ersättning till ledningen

Lönesättningen för anställda inom KPA Pension ska vara marknadsmässig. Anställningsvillkor för de verkställande direktörerna inom KPA Pension fastställs av respektive styrelse. Ingen rörlig ersättning utgår.

Ersättningsutskott

Vid konstituerande styrelsesammanträde den 8 maj 2007 i KPA AB beslutades om att inrätta ett Ersättningsutskott. Ersättningsutskottet ska föreslå principer för ersättning till verkställande direktör och till vice verkställande direktör och andra befattningshavare i bolagets ledning och för motsvarande befattningshavare i koncernbolag. Styrelsen bemyndigade Anders Sundström och Anders Knape att utgöra utskottet. Vid konstituerande styrelsesammanträde den 13 maj 2008 bemyndigades de på nytt att utgöra utskottet.

Revisionsutskott

Vid konstituerande styrelsesammanträde den 8 maj 2007 i KPA AB beslutades om att inrätta ett Revisionsutskott. Styrelsen skulle i sin helhet fullgöra arbetet som revisionsutskott. Utskottet hade främst till uppgift att svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering. Vid konstituerande styrelsemöte den 13 maj 2008 beslutade styrelsen att avskaffa utskottet och att dess uppgifter istället skulle utföras inom ramen för ordinarie styrelsearbete.

Revisorer

Revisorer är revisionsbolaget Ernst & Young AB. Bolaget utsågs vid ordinarie bolagsstämma den 22 maj 2007 för tiden intill 2009 års bolagsstämma hållits med Magnus Fagerstedt som ansvarig revisor och Anna Peyron som suppleant. Dessutom utsågs vid ordinarie bolagsstämma den 22 maj 2007 för tiden intill 2009 års bolagsstämma hållits revisionsbolaget KPMG med Per Bergman som ansvarig revisor och Anders Bäckström som suppleant.

Lekmannarevisorer

Nya Lekmannarevisorer utsågs vid bolagsstämma den 22 maj 2007 för tiden intill 2011 års bolagsstämma hållits. Ordinarie lekmannarevisorer är Inga Arnell Lindgren och Kenneth Strömberg. Suppleanter för dessa är Eva Åsare respektive Hans Aronsson. Fram till bolagsstämman var Berith Grönqvist och Göran Hammarsjö ordinarie lekmannarevisorer och suppleanter för dessa var Sven-Bertil Persson respektive Håkan Nilsson.

Utvärdering av styrelsearbetet

Utvärdering av styrelsearbetet i enlighet med svensk kod för bolagsstyrning skedde första gången 2007. En ny utvärdering skedde under 2008. Samtliga styrelser inom KPA Pension-gruppen genomförde utvärderingen och med ett bra resultat.

Denna bolagsstyrningsrapport har inte varit föremål för revisorernas granskning.

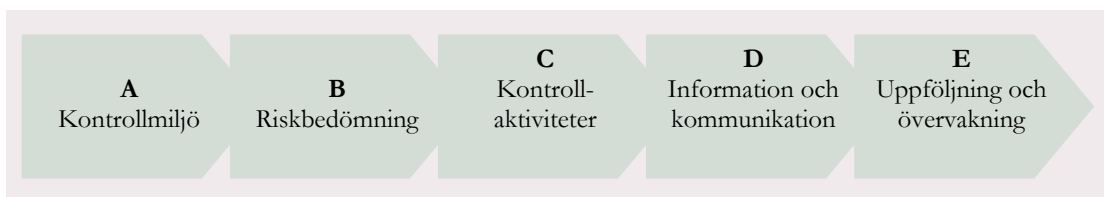

Styrelsens beskrivning av intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen - KPA Pension 2008¹

Inledning

KPA Pensions interna kontroll stödjer KPA-bolagen i att kunna uppfylla övergripande mål och uppdraget från ägarna. KPA Pension använder COSO-ramverket som stöd för att styra, förbättra och följa upp den interna kontrollen. Ramverket innehåller fem huvudområden.

COSO-ramverkets delar

A) Kontrollmiljö

Grunden för den interna kontrollen är kontrollmiljön. För KPA Pension finns följande delområden.

Integritet och etiska värderingar

KPA Pensions varumärke bygger på etiska värderingar, som tar sig uttryck i hur KPA Pension placerar kundernas pensionsmedel samt i våra etiska riktlinjer, som vägleder den dagliga verksamheten. Styrelsen har beslutat om denna inriktning. Förutom en stark förankring i ledningen och styrningen av bolaget finns ett stort engagemang hos medarbetare för KPA Pensions etiska inriktning. Denna etiska inriktning ställer även krav på att chefer och medarbetare arbetar utifrån KPA Pensions kärnvärden: Trygghet, Kompetens och Samhällsansvar. Arbete med kärnvärden har skett under tidigare år med samtliga chefer och i olika grupperingar med medarbetare.

Styrelsens roll och betydelse

Styrelsen i KPA AB och KPA Pensionsförsäkring AB har representanter från de två ägargrupperna. Styrelserna beslutar om KPA Pensions strategiska inriktning och styrning av verksamheten vilket innefattar: arbetsordning för styrelser, beslut om strategier och övergripande mål, placeringsriktlinjer, beslut om Vd-instruktion, delegationsordning till andra funktioner, fastställande av regler för attest, samt årlig översyn av övriga styrelsebeslutade regelverk (inkl. riktlinjer för intern kontroll). Beslut tas även om årlig verksamhetsplan och budget, tidplan för ekonomisk rapportering, utseende av ledamöter till ersättningsutskott, rapportering av risker, revisionsplan interrevision samt revisionsrapporter från interna och externa revisorer. Beslut som berör dotterbolagen tas även i respektive dotterbolags styrelse.

¹ Avsnittet är framtagen utifrån vägledningen till Svensk kod för bolagsstyrning (17 oktober 2005), version anpassad till svensk kod för bolagsstyrning gällande från 1 juni 2008, som framtagits av FAR och Svenskt Näringsliv. Detta innebär att denna rapport inte är en del av de formella årsredovisningarna för KPA AB eller dess dotterbolag, att avsnittet inte har granskats av bolagets revisorer

I syfte att ständigt utveckla styrelsearbetet gör styrelsen en årlig utvärdering av det egna arbetet.

Ledningens roll och betydelse

KPA Pensions Företagsledning och den verkställande direktörena har en central ställning som beslutande organ i alla väsentliga frågor rörande den löpande driften för samtliga bolag. KPA Pensions ledningsgrupp är gemensam för alla bolags verksamheter. I Företagsledningen ingår, förutom Vd för KPA AB (tillika Vd för KPA Livförsäkring AB, KPA Pensionsförsäkring AB och KPA Fondförsäkring AB²), även Vd för KPA Pension AB samt cheferna för KPA Pensions affärs- och verksamhetsområden. För Företagsledningen finns ett av styrelsen antaget regelverk som beskriver de olika ledningsfunktionerna i KPA Pension, samt respektive ledningsfunktionens ansvar och uppgift. Ledningen har möten var fjortonde dag (eller vid behov). Mötena protokollförs och varje möte har ett fokusområde.

Regelverk

KPA Pensions regelverk antas i huvudsak av styrelse och Vd. KPA har cirka 50 regelverk. För styrning av regelverksarbetet finns en Complianceansvarig. Regelverken finns tillgängliga via intranät för samtliga medarbetare. Årligen genomförs utbildningar av nyanställda i de mest relevanta regelverken. All personal har utbildats i gällande regelverk under 2006. Förändringar i regelverken kommuniceras på lämpligt sätt.

Organisationsstruktur

Organisationsstrukturen beslutas av Vd. KPA Pensions operativa organisation är indelad i följande i affärsområdena: Arbetsgivare och Individ. Som stöd för affärsområdena finns verksamhetsområdena: Affärsstöd, IT/Utveckling, Strategisk affärsutveckling och Vd-stab.

Ansvar och befogenheter

Ansvar och befogenheter utgår ifrån den operativa organisationen. I instruktionen för ledningsorganisationen finns angivet vad som ingår i ansvaret för respektive affärs- och verksamhetsområde samt vilka befogenheter som följer av detta.

Övergripande mål och strategier

Övergripande mål fastställs årligen av styrelsen. Övergripande mål och strategier kommuniceras årligen till chefer och medarbetare vid flera olika tillfällen.

Budget och prognos

Årligen fastställer respektive bolagsstyrelse en budget tillsammans med verksamhetsplan och övergripande mål. I samband med detta beslut tas en ekonomisk bedömning fram som sträcker sig över de kommande fem åren (inkl. budgetåret).

B) Riskbedömning

Riskerna utgår från KPA Pensions övergripande mål och det uppdrag som KPA-bolagen har från ägarna.

² KPA Fondförsäkring har under i slutet av 2008 fusionerats med KPA Pensionsförsäkring AB.

Riskernas delas in i finansiella risker, försäkringsrisker, operativa risker och strategiska risker. Årligen görs en total översyn inom varje affärs- och verksamhetsområde av sina risker. Dessa riskgenomgångar kompletteras med riskgenomgångar med Företagsledningen samt stabsfunktioner/specialister (aktuarier, juridik, IT-säkerhet, compliance etc). Varje risk värderas i sannolikhet och bedömning av påverkan i kronor. För varje risk finns en riskägare och åtgärder som vidtas för att hantera risken. Den totala riskbilden kommuniceras till och prioriteras av Företagsledningen. Uppföljning av riskerna sker sedan tre gånger per år. Styrelsen tar årligen del av riskerna för det enskilda bolaget och för verksamheten som helhet. Till stöd för riskarbete finns en risksamordnare för KPA Pension.

Finansiella risker och försäkringsrisker följs upp genom det sk Trafikljussystemet.

För att hantera kris-, katastrof, och avbrottsrisker finns kontinuitetsplaner.

C) Kontrollaktiviteter

Kontroller på processnivå

Väsentliga processer är kapitalförvaltningen, reservsättningen, utbetalning av pensioner och försäkringsersättningar, förmedling av individers pensionsval samt fakturering av premier och administrativa avgifter. Viktiga processer är även hantering av grunduppgifter (löne- och anställningshistorik), värde- och prognosbesked, styrning uppföljning av driftskostnader samt rutiner för framtagande och kvalitetssäkring av finansiella rapporter.

För processer/rutiner finns kontroller som görs som naturlig del i dagliga rutiner och kontroller som sker i efterhand. För processer/rutiner som är starkt beroende av IT-stöd finns inbyggda kontroller i systemen. Därtill kommer generella IT-kontroller, se nedan.

För den finansiella rapporteringen finns kontroller i form av månatliga och/eller dagliga avstämningar. KPA Pension arbetar med månadsbokslut. Jämförelse görs månatligen av Controlleravdelningen mellan budget och utfall samt jämförbar period föregående år. Detta i syfte att fånga eventuella felaktigheter, avvikelser och trender.

Kontroller för uppdragsavtal

I avtal avseende verksamhet som har "outsourcats" följer dessa de av styrelsen fastslagna riktlinjerna för uppdragsavtal. Beslut om att lägga ut delar av verksamheten tas alltid av styrelsen. Krav ställs på uppföljning och kontroll i uppdragsavtalen och berörig beställare finns inom KPA Pensions organisation. KPA Pension har delar av kapitalförvaltningen och datordriften utlagd enligt uppdragsavtal.

Generella IT-kontroller

Programutveckling och ändring styrs genom standardiserade rutiner för utveckling och test av programvara. Åtkomst till systemen styrs genom behörighetskontroller samt loggning av händelser. Drift och underhåll styrs främst via avtal.

KPA Pension har en Informationssäkerhetsansvarig vars uppgift bland annat är att tillhandahålla stöd för verksamhetens risk- och sårbarhetsanalyser. Åtgärder som tas fram i samband med risk- och sårbarhetsanalyserna prioriteras på ett affärsmässigt sätt tillsammans med övriga förändringar inom verksamheten.

KPA Pension har också en informationssäkerhetspolicy. Till stöd för arbetet med KPA Pensions informationssäkerhetspolicy har Företagsledningen ett Säkerhetsråd där Informationssäkerhetsansvarig är ordförande. Utbildningar inom informationssäkerhetsområdet genomförs regelbundet såväl för samtliga medarbetare som för specifika grupper. Under 2008 har KPA Pension fokuserat på säkerhetsutbildning för systemutvecklare.

Styrkort, process- och aktivitetsmål

KPA Pension använder styrkort för att målsätta och följa upp verksamheten. Årligen sätts mål för alla affärs-/verksamhetsområden. Till varje mål finns aktiviteter kopplade som bidrar till att måltalen uppnås. Uppföljning sker kvartalsvis på enhetsnivå och i Företagsledningen.

Arbete pågår även inom KPA Pension att kartlägga, mäta, målsätta och utveckla verksamhetsprocesserna utifrån ett funktionsöverskridande perspektiv.

Skalskydd

För att styra säkerhet kring lokaler och tillträde till lokaler har KPA Pension till och med årsskiftet 2008/2009 haft en Säkerhetsansvarig. From 2009 köps denna tjänst från Folksam.

Personkontroll

I samband med rekrytering av personal finns rutiner kring personkontroll.

D) Information och kommunikation

Intern och extern kommunikation är central för att uppnå en väl fungerande intern kontroll. Extern kommunikation styrs med mediapolicy. Styrelseledamöter som tillträder under kalenderåret erhåller introduktionsutbildning.

Intern kommunikation av regelverk, risker, mål, incidenter och ledningsbeslut etc. kommuniceras främst via chefer och/eller intranät. Ledningen håller löpande chefsmöten för samtliga KPA Pensions chefer. Årlig konferens för chefer hålls. För medarbetare hålls stormöten vid flera tillfällen under ett kalenderår. Återkoppling av måluppfyllelse för de övergripande målen sker kvartalsvis till samtliga medarbetare via intranätet.

Ansvar för brister och/eller avvikelser i interna kontroller finns reglerat i riktlinjerna för intern kontroll.

För att förstå och åtgärda synpunkter från kunder finns särskilda rutiner och riktlinjer avseende kundklagomål.

E) Uppföljning

Styrelserapportering

Förutom kvartalsvis ekonomisk rapportering (utfall, budget, prognos) tar styrelsen årligen del av kapitalförvaltningsrapport, aktuarierapport, compliancerapport, riskrapport, revisionsrapporter (interna och externa) samt uppföljning av övergripande mål. Till den

kvartalsvisa ekonomiska rapporteringen och de övergripande målen finns skriftliga analyser och förklaringar till avvikelser jämfört med budget, prognos och föregående år.

Ledningsrapportering

På de s.k. rapportmötena i Företagsledningen tas rapporter upp från samtliga affärs- och verksamhetsområden, inklusive ekonomiska rapporter, kapitalförvaltningsrapport, aktuarierapport, riskrapportering, personalrapport, juristrapport samt compliancerapport. Ledningen får månadsvis en s.k. Ledningsrapport där alla väsentliga nyckeltal ingår.

Compliance

Compliancefunktionen ansvar för att följa upp regelefterlevnaden. Löpande utbildning sker av nyanställda och årlig fördjupningsutbildning för övrig personal kommer att införas. I samband med utbildningen sker en uppföljning av kännedomen avseende regelverken. Till stöd för Compliancearbete finns incidentrapporteringen samt samarbete med Risksamordnaren. Därutöver finns även ett Complianceråd med representanter från samtliga verksamhetsområden.

Incidentrapportering

Incidentrapportering är sedan ett antal år införd. I denna rapporteras löpande de incidenter som sker i verksamheten. Ansvar för att hantera incidenter finns inom respektive affärs-/verksamhetsområde. Centralt följs incidenterna löpande upp av Complianceansvarig, Säkerhetsansvarig och Informationssäkerhetsansvarig och vid behov av Risksamordnare, för att se mönster och brister i den interna kontrollen. Incidenter rapporteras till ledning och styrelse.

Internrevision

KPA Pension upphandlar internrevisionstjänster från Folksam. Internrevision arbetar på uppdrag av respektive bolagsstyrelse. Årligen sker avrapportering till styrelsen av resultatet av det gångna årets granskningar och plan för kommande års granskningar. Samtliga revisionsrapporter besvaras av ansvariga personer och svaren samlas upp centralt och delges Vd. Internrevisionen baserar sina insatser på KPA Pensions risker.

Inriktning arbete med intern kontroll

Syftet med arbetet med den interna kontrollen är att enklare och tydligare kunna säkerställa och redovisa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, med beaktande av gällande lagar och regler samt tillförlitlighet i finansiell rapportering.

Arbetet med intern kontroll involverar olika funktioner och kompetenser i KPA Pension (se bild nedan). Arbetet med intern kontroll syftar till att stödja KPA Pension i att uppfylla: tillförlitlig finansiell rapportering, ändamålsenlig och effektiv verksamhet samt efterlevnad av lagar och regler (röd pil 1). Den interna kontrollen är en del i verksamhetens processer (röd pil 2). Det är sedan resultatet i verksamhetens processer som bidrar till att KPA Pensions övergripande mål uppnås (röd pil 3).

Under 2008 har arbetet med en central process fortsatt, vilket innebär att fler enheter och kompetenser involveras i arbetet. Ny mall/metod för hantering av operativa och strategiska risker har införts. Översyn och förändringar har införts avseende attest- och betalningsrätt.

Utveckling i styrning och uppföljning av verksamhet som lagts ut på uppdragsavtal pågår. Styrande dokument har även anpassats till de förändringar som gjorts i KPA Pensions operativa organisation under året. Arbetet med intern kontroll medför att metoder och verktyg för strukturering och anpassning vidareutvecklas.

Bild över KPA Pensions organisation av intern kontroll

